

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF SILVIO CAMILLERI
ONOR. IMHALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMHALLEF NOEL CUSCHIERI**

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa 27 ta' Ottubru 2017

Numru 17

Citazzjoni numru 24/94 AF

Mark Portelli

v.

George Schembri

Il-Qorti:

Preliminari

1. Dan huwa appell ad istanza tal-attur Mark Portelli mis-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-10 ta' April 2013, li permezz tiegħu qed jitlob lil din il-qorti:

- tħassar u tirrevoka s-sentenza appellata, u konsegwentement tgħaddi biex, tilqa' t-talbiet attrici u tikkundanna lill-konvenut appellat biex fi żmien qasir u perentorju jirritornalu I-ġugarelli, *stationery* u *jigsaw puzzles* proprieta` tiegħu li l-istess konvenut qed iżomm abbuživament fil-pussess tiegħu, u fin-nuqqas li jagħmel dan tikkundannah iħallsu s-somma ta' Lm475 (ekwivalenti għal €1,234.57) rappreżentanti l-valur tal-imsemmija oggetti;

- bl-imgħax legali sad-data tal-pagament effettiv; u

- bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi a karigu tal-konvenut appellat.

2. Għal intendiment aħjar ta' dan l-appell is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti qegħda tiġi hawnhekk riprodotta fl-intier tagħha:

“Rat ic-citazzjoni mressqa minn Mark Portelli li permezz tagħha, wara li ppremetta illi:

“Il-konvenut kien impiegat mal-attur fl-ezercizzju tal-kummerc tal-istess attur taht l-isem tad-ditta Raffaele Portelli & Sons (1917).

“Fil-kors ta' dan l-impieg, l-attur kien ta f'idejn il-konvenut diversi għarelli, ‘stationery’ u jigsaw puzzles, sabiex il-konvenut, fil-kariga tieghu ta’ ‘salesman’ mad-ditta tal-attur, jesebixxi l-istess oggetti bhala kampjuni tal-oggetti offruti ghall-bejgh mill-attur.

“L-impieg tal-konvenut mal-attur gie terminat izda l-istess konvenut qiegħed abbuživament izomm fil-pussess tiegħu l-imsemmija oggetti u ma kkonsenjahomx lura lill-attur ghalkemm interpellat sabiex jagħmel dan.

“L-imsemmija oggetti fil-pussess tal-konvenut għandhom il-valur kumplessiv ta’ erba’ mijja u hamsa u sebghin Lira Maltin (Lm 475).

“Talab il-konvenut jghid ghaflejn din l-Onorabbli Qorti m’ghandhiex:

“Tikkundanna lill-konvenut sabiex, fi zmien qasir u perentorju illi joghgobha tiffissa dina l-Onorabbli Qorti, jirritorna lill-attur il-gugarelli, ‘stationery’ u ‘jigsaw puzzles’, propjeta’ tal-attur u illi l-istess konvenut qiegħed abbuzivament izomm fil-pussess tieghu; u

“Tikkundanna lill-konvenut sabiex, fin-nuqqas illi jikkonsenja l-imsemmija oggetti fiz-zmien lilu prefiss, ihallas lill-attur is-somma ta’ erba’ mijha u hamsa u sebghin Lira Maltin (Lm475), rappresentanti l-valur tal-imsemmija oggetti.

“Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-Mandat ta’ Sekwestru ipprezentat kontestwalment kontra l-konvenut minn issa ingunt għas-subizzjoni.

“Rat in-nota tal-eccezzjonijiet ta’ George Schembri, li in forza tagħha eccepixxa illi:

“It-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-oggetti tal-attur imsemmija fic-citazzjoni gew kollha lilu ritornati qabel ma l-impieg tal-eccipjent gie terminat.

“B’riserva ta’ eccezzjonijiet ulterjuri.

“Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta’ Frar 1994, li permezz tieghu, din il-Qorti diversament presjeduta ornat illi din il-kawza titmexxa flimkien ma’ kawza Nru. 1602/93 pendenti bejn l-istess partijiet.

“Rat il-verbal tas-seduta tat-18 ta’ Novembru 1994, li permezz tieghu, din il-Qorti diversamente presjeduta hatret lill-Avukat Edgar Depasquale biex jirrelata dwar il-kawza.

“Rat digriet tat-12 ta’ Lulju 1996 moghti minn din il-Qorti diversamente presjeduta, li permezz tieghu, il-fuq imsemmi perit legali gie sostitwit bl-Avukat Veronica Galea Debono.

“Rat ir-rapport tal-perit legali, l-Avukat Galea Debono minnha kkonfermat bil-gurament fis-27 ta’ Frar 2009.

“Rat in-nota ta’ kritika mressqa mill-attur li ghaliha, il-konvenut ma ressaq ebda sottomissionijiet.

“Rat il-verbali tas-seduti quddiem il-perit legali u t-traskrizzjonijiet tax-xhieda mressqa.

“Rat id-dokumenti annessi.

“Rat l-atti kollha.

“Rat li l-kawza thalliet għas-sentenza.

“Ikkunsidrat illi din il-kawza hija rizultat ta’ impjieg li l-konvenut kelli mal-attur. Jirrizulta li l-istess konvenut kien jahdem bhala ‘salesman’. Kien inkarigat juri lix-xerrejja prospettivi kampjuni ta’ merkanzija fdati lilu. L-attur isostni li meta ntemm l-impjieg, il-konvenut naqas li jirritorna l-kampjuni li kienu għadhom fil-pussess tieghu. Il-konvenut isostni li huwa kien fil-fatt irritorna kollox lill-attur.

“Il-Qorti tinnota li din il-kawza nbdiet granet wara kawza ohra li l-konvenut odjern fetah kontra l-attur sabiex jithallas bilanc ta’ paga, commissions u bonuses li kienu għadhom dovuti lilu. Din il-kawza qieghda tigi deciza mill-Qorti kif presjeduta llum stess.

“Il-Qorti tinnota ukoll li bi qbil bejn il-partijiet, il-kawzi tmexxew flimkien u l-provi migjuba f’wahda kellhom jghoddu ghall-kawza l-ohra u vice versa.

“Il-perit legali kkonkludiet illi l-attur f’din il-kawza ma rnexxilux jipprova dak li allega. Il-Qorti, bhalma għamlet il-perit legali, fliet il-provi kollha mressqa mill-konvenut fiz-zewg kawzi u ma ssibx li dan irnixxielu jipprova l-allegazzjoni tieghu sal-grad rikjest mil-ligi f’kawza ta’ natura civili.

“Il-perit legali għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet fir-rigward:

“152. Illi l-esponenti tosserva fl-ewwel lok li d-Dokument MP11, kuntrajjament għad-dokument MP10, m’ghandux il-prezz ta’ kull oggett elenkat, u allura m’huwiex possibbli li wieħed jivverifika l-valur tal-oggetti elenkti f’dan id-dokument. Di piu’, m’huwiex car jekk dan id-dokument huwiex iffirmat mill-konvenut George Schembri kif qed jikkontendi l-attur, u l-konvenut qatt ma gie mitlub sabiex jivverifika jekk hemmx il-firma tieghu fuq dan l-istess dokument jew le.

“153. Fir-rigward tad-dokument MP10, jidher li hemm firma tal-konvenut fuq l-ahhar faccata, izda fl-ahhar tal-ewwel faccata hemm il-kliem imnizzel ‘all previous cancelled’, li donnu jaġhti d’intendere illi dawn l-oggetti fil-fatt m’ghaddewx għand George Schembri.

“154. Illi l-attur ipprezenta affidavit tax-xhud John Bajjada, izda f’dan l-istess affidavit ma jissemma assolutament xejn dwar jekk il-konvenut George Schembri kienx verament irritorna l-oggetti kollha lura lilu jew le. L-esponenti jidhrilha li n-nuqqas assolut da parti tal-attur li jieħu konferma mingħand ix-xhud tieghu, John Bajjada, dwar jekk l-oggetti mertu ta’ din il-kawza gewx ritornati lura lilu jew le mingħand il-konvenut, huwa nuqqas serju ghaliex din kellha tkun prova principali f’din il-kawza.

“155. Illi min-naha tieghu, ferm qabel ma xehdu, l-attur f’din il-kawza u x-xhud John Bajjada, il-konvenut George Schembri (bhala attur fil-kawza fl-ismijiet inversi) kien diga’ ta l-verzjoni tal-fatti tieghu dwar l-oggetti in kwistjoni. Huwa xehed illi ma kien zamm xejn mill-oggetti u kampjuni li kelli, ghaliex xi gimgha qabel ma kien spicca mil-impjieg

tieghu, kien ghadda kollox lis-'salesman' I-iehor John Bajjada. Dan kien gara f'okkazzjoni meta I-konvenut Schembri kelly jiehu I-vann tieghu (liema vann kelly I-kampjuni go fih) għand il-'panel beater' gewwa I-Imsida, u qabel ma għamel hekk, kien itaqqa' mas-'salesman' John Bajjada, u hemmhekk, it-tnejn kienu tħtrasferew I-oggetti kollha u I-kampjuni li kienu jinsabu fil-vann ta' Schembri gewwa I-vann ta' Bajjada. Skont hu dan kien sar fuq struzzjonijiet tal-attur.

"156. Illi I-attur kelly kull opportunita' li jgib prova kuntrarja għal dak li kien qiegħed isostni I-konvenut, u fil-fatt, kelly l-obbligu li jipprova dak li qed jallega fil-kawza minnu pprezentata. L-esponenti pero' jidhrilha li I-provi prodotti mill-attur la huma konkreti, u lanqas huma konklussivi u għalhekk it-talba attrici ma gietx sufficjentement ippruvata."

"Il-konsiderazzjonijiet tal-perit legali u I-konkluzjoni minnha milhuqa huma, fil-fehma tal-Qorti, ben gustifikati u I-Qorti ma ssib ebda raguni biex tiddipartixxi minnhom.

"Għaldaqstant, il-Qorti, fic-cirkostanzi, taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talbiet tal-attur ghaliex ma gewx pruvati.

"L-ispejjez tal-kawza jithallsu minn Mark Portelli".

Rikors tal-appell tal-attur (30.04.2013)

3. Il-konvenut ġħassu aggravat bid-deċiżjoni tal-ewwel Qorti (fejn straħet totalment fuq il-konklużjoni tal-perit legali li huwa ma pprovax il-każ tiegħu) u għalhekk interpona dan I-appell minnha. Huwa jsostni li huwa pprova I-każ tiegħu u li I-konvenut appellat naqas milli jirribatti t-teżi tiegħu.

4. Kontra I-konklużjoni tal-perit legali huwa jippreżenta s-segwenti argumenti.

Il-provi tal-attur dwar il-merkanzija li kienet fil-pusseß tal-konvenut

5. Fl-ewwel lok jgħid li l-provi mressqa minnu jikkonfermaw illi l-konvenut effettivament kellu fil-pussess tiegħu l-merkanzija indikata fid-dokumenti Dok MP10 u MP11. Huwa jsostni li minkejja li l-konvenut ma baqax impjegat mas-soċċeta` Raffaele Portelli & Sons, huwa baqa' ma rritornax din il-merkanzija.

Il-provi mressqa mill-konvenut

6. Fit-tieni lok jaċċenna għall-fatt illi l-konvenut la qatt ikkontesta l-fatt li kien irċieva l-merkanzija indikata f'Dok MP10 u MP11, li jixhud l-firma tiegħu, u lanqas ma kkontesta l-valuri hemm indikati. Għalkemm il-konvenut xehed li qabel ma spiċċa mill-impiegħ huwa kien ittrasferixxa l-merkanzija li kienet fil-pussess tiegħu lill-impiegat ieħor, ċertu John Bajada, l-attur appellant jgħid li din il-verżjoni qatt ma ġiet ikkonfermata mill-istess John Bajada. Jaċċenna wkoll għall-fatt li ma ġiet prodotta l-ebda riċevuta f'dan ir-rigward, u li apparti dan kollu huwa qatt ma awtorizza lil John Bajada biex jirċevi l-merkanzija msemmija.

Il-konsiderazzjonijiet li għamlet il-perit legali Dr Veronica Galea Debono

7. Jilmenta wkoll mill-konsiderazzjonijiet li għamlet il-perit legali fir-rigward tal-merkanzija li allegatament kienet ġiet irtirata mill-konvenut:

- dwar li l-firma tal-konvenut fuq Dok MP11 ma tantx kienet tidher cara,
- dwar li l-valur tal-oġġetti ma kienx jidher b'mod individwali fuq l-istess Dok MP11, u
- dwar li l-kliem “*all previous cancelled*” fuq Dok MP10 jagħtu x'jifhem li l-oġġetti fil-fatt m'għaddewx għand l-appellat.

Jargumenta illi dawn l-osservazzjonijiet li għamlet il-perit legali kellhom jitressqu mill-konvenut u mhux mill-perit legali; anzi jsostni li mhux ġust li dawn tqajmu mill-perit legali.

8. Jilmenta wkoll mill-fatt li l-perit legali ikkummentat li kien nuqqas da parti tiegħu (l-attur) li jieħu konferma mingħand ix-xhud tiegħu John Bajada, dwar jekk l-oġġetti mertu tal-kawża ġewx ritornati lis-soċjeta` Raffaele Portelli & Sons tramite l-impjegat John Bajada. Dwar dan isostni li kienet żbaljata l-perit legali: jargumenta illi ladarba huwa l-konvenut li qed jallega li rritorna l-oġġetti lura tramite John Bajada allura l-onjeru tal-prova tispetta lill-istess konvenut u mhux lilu.

9. Il-konvenut appellat ma ppreżenta l-ebda risposta għall-appell.

Sfond kronoloġiku

10. Il-konvenut appellat George Schembri kien impjegat bħala *salesman* mad-ditta Raffaele Portelli & Sons (1917), ġestita mill-attur Mark Portelli. L-impieg tiegħu beda fit-3 ta' Ġunju 1991 u ġie tterminat fis-27 ta' Frar 1993 minħabba *redundancy*. Huwa kien ibiegħi għugarelli, *stationery, inflatables tas-sajf, u souvenirs* u għalhekk kien juri lix-xerrejja prospettivi kampjuni tal-merkanzija.

11. Ftit wara li ntemm l-impieg tal-konvenut mal-kumpanija tal-attur, il-konvenut beda jippretendi li kien għad fadallu jitħallas bilanċ ta' Lm621.29, rappreżentanti differenza fil-paga, *bonus, allowance, leave u commission*. Fil-fatt kien mar id-Dipartiment tax-Xogħol u fl-1 ta' Marzu 1993 dawn interpellaw lill-attur odjern sabiex iħallas l-ammont pretiż minn George Schembri. Fin-nuqqas huma ħadu passi u infetħnet kawża kriminali kontra l-attur odjern Mark Portelli. Din il-kawża ġiet deċiża mill-Qorti tal-Maġistrati fit-13 ta' Lulju 1993. Mark Portelli ġie liberat mill-akkuži kollha ħlief fir-rigward tal-cost of increase, rigwardanti l-ammont ta' Lm26, li fil-fatt kien ammess minnu stess. Huwa mbagħad ħallas tali ammont.

12. George Schembri fil-21 ta' Diċembru 1993 intavola kawża kontra

I-attur odjern (**George Schembri v. Mark Portelli**, Nru 1602/93¹) sabiex Portelli jiġi kkundannat iħallsu l-ammont ta' Lm495.29. Huwa spjega li kien qed jitlob Lm495.29 (u mhux Lm621.29) wara li naqqas Lm100 li Portelli kien allegatament avvanzalu fir-rigward ta' commission, u wkoll minħabba li kien sar il-ħlas tal-ammont ta' Lm26 fuq imsemmi.

13. L-attur odjern Mark Portelli ġie notifikat bil-proċeduri tal-kawża 1601/93 fid-29 ta' Diċembru 1993, u ġimġħatejn biss wara, fl-10 ta' Jannar 1994 huwa intavola l-proċeduri odjerni kontra George Schembri, fejn qed jallega li meta ntemm l-impieg tal-konvenut mas-soċjeta` msemija, il-konvenut kien għad kellu diversi kampjuni fil-pussess tiegħu. Huwa jsostni li dawn l-oġġetti (bil-valur kumplessiv ta' Lm475) qatt ma ġew ritornati da parti tiegħu u għalhekk permezz ta' din il-kawża qed jitlob li jiġu ritornati u li fin-nuqqas jitħallas tal-valur tagħihom. Il-konvenut odjern Schembri invece, isostni li kien fil-fatt irritorna kollo.

14. Dawn iż-żewġ kawži, bi qbil bejn il-partijiet, tmexxew flimkien u l-provi miġjuba f'waħda kellhom jgħoddu għall-oħra u vice versa. Is-sentenzi relattivi tal-ewwel istanza t-tnejn ingħataw fl-10 ta' April 2013, u hekk ukoll is-sentenzi relattivi tal-appell, it-tnejn qegħidin jingħataw illum.

---

¹ Il-kawża 1602/93 ġiet intavolata fil-21 ta' Diċembru 1993, u l-kawża odjerna (24/94) ġiet intavolata fl-10 ta' Jannar 1994

Provi

15. L-attur Mark Portelli, fl-affidavit tiegħu² spjega li sa mill-bidu tal-impjieġ tal-konvenut mal-kumpanija, huwa dejjem uža l-istess proċedura miegħu, fis-sens li kien jagħmel lista tal-kampjuni illi l-konvenut kien jieħu mill-istores sabiex jurihom il-kljenti prospettivi. Qal li l-konvenut kien iżomm il-lista oriġinali li kienet tkun iffirmata minnu, u hu (l-attur) kien iżomm kopja. Qal ukoll li kull meta l-konvenut kien jirritorna xi oġġetti kien joħroġlu riċevuta bħal ma hija dik li huwa esebixxa bħala Dok MP9.³

16. Kompla jgħid li l-aħħar żewġ okkażżjonijiet li fihom kien ikkonsenza xi oġġetti lill-konvenut kienu fit-2 ta' Dicembru 1992 u fl-10 ta' Dicembru 1992. Jispjega li kien sar elenku relativi fiziż-żewġ okkażżjonijiet (Dok MP10⁴ u MP11⁵ rispettivament).

17. Kontro-eżaminat⁶ qal li l-oġġetti elenkti fid-Dokumenti MP10 u MP11 għadhom f'idejn il-konvenut.

18. Il-konvenut George Schembri fil-dikjarazzjoni ġuramentata tiegħu man-nota tal-eċċezzjonijiet ċaħad li wara t-terminazzjoni tal-impjieġ

² affidavit tal-attur Mark Portelli fol 127 et seq tal-atti tal-kawża 1602/93

³ Dok MP9 fol 160 tal-atti tal-kawża 1602/93

⁴ Dok MP10, fol 161-162 tal-atti tal-kawża 1602/93

⁵ Dok MP11, fol 163-164 tal-atti tal-kawża 1602/93

⁶ Kontro-eżami tal-attur tal-21 ta' Marzu 2005, fol 96

tiegħu mad-ditta tal-attur huwa żamm xi kampjuni kif allegat mill-istess attur. Huwa qal hekk:

“Illi fil-fatt meta l-attur ta’ lill-esponent in-notice ta’ terminazzjoni tal-impieg, il-bqija tal-kampjuni li kien għad fadallu għandu l-esponent gew ritornati dak il-ħin stess u mpoġġja lura fl-istores, u l-attur fil-fatt qatt ma qajjem ebda kwistjoni dwar dawn il-kampjuni fi kważi sena sħiha, sakemm irċieva čitazzjoni mingħand l-istess esponent (Citazz. Nru. 1602/93GMA) appuntata għall-14 ta’ Frar 1994) sabiex hu jiġi kkundannat iħallsu bilanč ta’ paga, bonus, allowance, leave u commission li għandhom outstanding, ammontanti ara x’ kumbinazzjoni, għal għoxrin lira (Lm20) iżjed mill-ammont li qed jitlob l-attur fil-kawża odjerna”.

19. Kontro-eżaminat⁷ reġa’ sostna li huwa kien irritorna kull oġgett li kellu fil-pussess tiegħu :

“Meta jiena spicċajt mill-impieg tiegħi ma żammejt xejn u dana minħabba illi xi ġimgħa qabel ma spicċajt mill-impieg, jien Itqajt mas-salesman l-ieħor u jiena tajtu kull ma kelli fil-pussess tiegħi. Dan is-salesman kien jismu John Bajada.

“Għar-rigward tas-samples li kont nieħu mingħand is-sur Portelli, ngħid illi ma niftakarx eżatt jekk kontx niffirma meta kont nieħu x-xogħol. Ngħid ukoll illi meta kont nieħu x-xogħol lura lis-sur Portelli, dan kont nieħdu lura jew il-ħanut, jew l-istore, u ġieli ffirmali s-sur Portelli iżda ġieli ma ffirma xejn.

“Jiena rritornajt l-aħħar oġġetti li kelli qabel ma spicċajt mill-impieg, sa-fejn naf jien ma kien iffirmsi ħadd, iżda niftakar li jien u John Bajada konna daħħalna x-xogħol minn ġol-vann tiegħi għal ġol-vettura tiegħu, fl-imsida, ħdej il-panel beater fejn konna ħadna l-vann għat-tiswija.

“Jien l-istore waħdi qatt ma mort. Aħna Itqajna ġol-imsida għax hekk ftehmna. Is-sur Portelli kien qalilna biex immoru nqiegħdu l-oġġetti ġol-vettura l-oħra u hu stess kien qalilna biex niltaqqi l-imsida. Ir-raġuni li kellna niltaqqi l-imsida kienet li kien hemm il-panel beater u l-vann kien ipparkjat hemm”.

---

⁷ Kontro-eżami tal-konvenut tas-27 ta’ Mejju 1997, fol 81

20. Ta' rilevanza sostanzjali hija t-traskrizzjoni tal-konverżazzjoni telefonika li seħħet bejn il-partijiet nhar il-14 ta' Ģunju 1993⁸: u cioe` wara li l-konvenut George Schembri kien spiċċa jaħdem mal-kumpanija tal-attur, u fiż-żmien meta kienu diġi infetħu l-proċeduri kriminali kontra l-attur fuq rapport tad-Dipartiment tax-Xogħol, kif fuq imsemmi. Din il-konverżazzjoni kellha rilevanza partikolari fir-rigward tal-kawża l-oħra fl-ismijiet inversi, nru 1602/93 mhux biss għaliex tali konverżazzjoni tikkontradiċi l-verżjoni li kien ta' Mark Portelli inkwantu qal li mhux minnu li qatt offra lil George Schembri biex jerġa' jmur jaħdem mad-ditta tiegħu. Minn din il-konverżazzjoni ħareġ ukoll li Mark Portelli kien qed jirrikonoxxi li kien għad kellu pendenzi ma' George Schembri għaliex fiha saru diversi riferenzi għal *settlement* li kellu jsir, evidentement fir-rigward tal-ammont bilanċjali pretiż minn Schembri in konnessjoni mal-impieg tiegħu.

21. F'din il-konverżazzjoni, wara li l-partijiet jitkellmu fuq il-proċeduri li kienu għaddejjin quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, u partikolarmen fuq il-fatt li Schembri kien imħarrek bħala xhud fiha sabiex jixhed proprio l-għada, l-istess Schembri jagħmel riferenza għall-fatt li kellu jagħti “*risposta*” lill-Portelli “*sal-weekend*” iżda jgħidlu li ma setax jikkuntattjah. Isaqsih jekk ix-xogħol kienx għadu *available* u Portelli iwieġeb “*Mela le!*” u jgħidlu “*l-istess ħwienet ikollok more or less, ħafna turn over...*” Schembri jsemmlu “*Imma rridu nissetiljaw dik il-biċċa xogħol qabel eh*”

⁸ Tali traskrizzjoni hija esebita a fol 121 et seq tal-atti tal-kawża 1602/93

u Portelli jgħidlu “*Mela le*”. Schembri jerġa’ jgħidlu “*Imma rridu nitkellmu fuq settlement l-ewwel*” u Portelli jerġa’ jgħidu “*Mela le*”. Schembri jerġa jinsisti li jissetiljaw qabel ma jibda u Portelli jgħidlu li “*nitkellmu rridu George*”. Jidher mill-aħħar parti ta’ din il-konverżazzjoni illi l-intiżza kienet li Portelli l-għada kellu jidher il-qorti u jinfurmaha li “*jien u George wasalna għal agreement*” u jipposponu għal ġimgħa.

22. Din il-qorti tosserva illi tul il-konverżazzjoni, huwa biss il-konvenut odjern, George Schembri, li jinsisti fuq *is-settlement* (cioe` fuq il-bilanc pretiż minnu in linea ta’ differenza fil-paga, bonus, allowance, leave u commission) filwaqt li l-attur odjern, Mark Portelli, fl-ebda mument ma jilmenta li Schembri għad għandu xi oġġetti miżmuma għandu. Fil-fatt anke meta l-istess Schembri jgħidlu li l-għada fil-ġħodu għat-8.30am kellu jitla’ l-“*istore*” peress li kellu erba’ *deliveries* x’jagħmel matul il-ġurnata, u għalhekk kellu jgħabbi l-affarijet fil-vann għal matul il-ġurnata, (dan kien qed jgħidu b'riferenza għal xi xogħol li kien qed jagħmel dak iż-żmien mal-*Globe*), dan kellu jkun il-mument ideali biex Portelli jiftakar f’kwalsiasi stokk tad-ditta tiegħu li setgħet kienet għadha għand Schembri, u jitlobulu lura, iżda ma jsemmi assolutament xejn f’dan ir-rigward.

Konsiderazzjonijiet ta’ din il-qorti

23. Din il-qorti, wara li fliet bir-reqqa l-provi prodotti, is-sentenza

appellata u r-rikors tal-appell tal-konvenut, tagħmel is-segwenti osservazzjonijiet.

24. L-attur isostni li l-oġġetti konsistenti f'ġugarelli, *stationery* u *jigsaw puzzles* li ħa l-konvenut biex jurihom lill-klijenti prospettivi, huma dawk elenkti fid-Dok MP10 u MP11, datati 2 u 10 ta' Diċembru 1992 rispettivament.

25. Fuq id-Dok MP10 datat 2 ta' Diċembru 1992 (konsistenti f'żewġ faċċati) ħdejn kull oġgett hemm imniżżej il-valur tiegħu. Fuq l-ewwel faċċata ħdejn oġgett minnhom tidher il-fraži “*all previous cancelled*” (li din il-qorti ma tifhimx eżatt xi tfisser) u fl-aħħar tal-paġna jidher it-total ta' Lm168.55. Jekk wieħed jgħodd il-valuri kollha tal-oġġetti fuq din il-paġna pero`, jasal għal total ta' Lm108.43 u mhux Lm168.55 kif indikat. Fuq it-tieni paġna ta' dan id-dokument ma jidher l-ebda total, iżda jekk jingħaddu l-valuri, dawn iġibu Lm136.36. Fuq iż-żewġ faċċati tidher il-firma ta' George Schembri.

26. Fuq id-Dok MP11 datat 10 ta' Diċembru 1992 (konsistenti wkoll f'żewġ faċċati) ħdejn kull oġgett ma hemm imniżżej l-ebda valur. Fit-tarf tal-ewwel paġna hemm indikat l-ammont ta' Lm116.29, u fit-tarf tat-tieni paġna hemm indikat l-ammont ta' Lm136.36. Pero` peress li kif ingħad, ma jidhrux il-valuri ta' kull oġgett, m'hemmx mod kif dawn l-ammonti

jistgħu jiġu verifikati. Fuq dawn iż-żewġ faċċati tidher il-firma ta' George Schembri.

27. Huwa minnu li, kif jargumenta l-attur fir-rikors tal-appell tiegħu, il-konvenut ma jidhirx li qatt ikkōntesta li effettivament irċieva dawn l-oġġetti. Għandu jiġi rilevat, iżda, li anke kieku kellu jitqies li l-konvenut effettivament ħa l-oġġetti kollha li huma elenkti f'dawn id-dokumenti, u anke kieku kellu jitqies li l-valur tagħihom huwa dak li qed jgħid li hu l-attur (għalkemm din il-qorti għandha d-dubji dwar dan), din il-qorti hija tal-ferma konvinzjoni li dawn ġew kollha ritornati lura da parti tal-konvenut.

28. Għalkemm il-konvenut ma ressaqx lis-salesman l-ieħor John Bajada bħala xhud tiegħu sabiex dan jissostanzja l-allegazzjoni tiegħu illi huwa ttrasferixxa l-oġġetti li kienu fil-pussess tiegħu lilu, hemm diversi fatturi oħra li meħudin flimkien, fuq bilanċ ta' probabbilita`, jimmilitaw ferm favur it-teżi tal-konvenut. Dawn il-fatturi huma s-segwenti.

29. Fl-ewwel lok ix-xhieda tal-attur Mark Portelli mhux ta' min joqgħod fuqha, għaliex kif anke rriżulta fil-kawża l-oħra, nonostante li ċaħad kategorikament li huwa qatt offra xogħol mill-ġdid lill-konvenut u anzi sostna li kien il-konvenut li ssuġġerixxa li jerġa' jmur jaħdem miegħu u li hu qatagħlu mal-ewwel, it-traskrizzjoni tal-konverżazzjoni telefonika turi

propju l-kuntrarju u tikkontradiċi sew il-verżjoni tal-attur.

30. Ix-xhieda tal-konvenut min-naħha l-oħra jirriżulta li hija iktar affidabbli: u kif anke rriżulta fil-kawża l-oħra, (u kif din il-qorti spjegat fid-dettall fis-sentenza relattiva li qed tingħata wkoll illum) ħafna mill-affarijiet li qal fix-xhieda tiegħu ġew korroborati bid-dokumenti.

31. Il-verżjoni tal-konvenut illi huwa rritorna l-oġġetti kollha mat-tmiem tal-impieg tiegħu (jew saħansitra xi ġimġha qabel) u li l-attur qatt ma qajjem kwistjonijiet dwar l-istess oġġetti sakemm ġie notifikat biċ-citazzjoni tal-kawża 1602/93 hija ferm imsaħħha bil-fatt li waqt il-konveržazzjoni telefonika tal-14 ta' Ĝunju 1993 (li seħħet erba' (4) xhur wara li l-konvenut kien spicċa jaħdem mad-ditta tal-attur), meta l-konvenut kien qed jinsisti mal-attur li dan iħallsu l-bilanc ta' flus pretiżi minnu fir-rigward tal-impieg tiegħu, l-attur mhux biss qabel miegħu, iżda qatt ma semma' li l-konvenut da parti tiegħu kellu jirritorna xi oġġetti. Kif fuq spjegat minn din il-qorti, saħansitra kien hemm mumenti partikolari fil-konveržazzjoni li kienu ideali biex l-attur jilmenta mal-konvenut dwar xi stokk li allegatament baqa' ma ġiex ritornat, iżda l-attur ma qal assolutament xejn fir-rigward.

32. Għalkemm il-konvenut ma għandu l-ebda riċevuta fir-rigward tal-oġġetti ritornati minnu, huwa fix-xhieda tiegħu spjega li ma kienix prassi

fissa li l-attur kien jagħtih riċevuta kull meta huwa jirritorna l-oġġetti. Fil-fatt il-partijiet jidher li kienu jimxu b'mod informali bejniethom: saħansitra Schembri kien jitħallas cash u ma kienx jingħata riċevuta. Anke meta tħallas l-aħħar somma qabel ma telaq mill-impjieg tiegħu, Portelli stess lanqas talbu riċevuta ta' tali ħlas. Għaldaqstant din il-qorti ma tarax li għandha tagħti wisq piż lill-fatt li ma teżistix riċevuta fir-rigward tal-oġġetti ritornati mill-konvenut.

33. Hija wkoll koinċidenza inverosimili li ġimġħatejn biss wara li ġie notifikat bl-atti tal-kawża 1602/93 Portelli intavola din il-kawża odjerna għar-ritorn ta' oġġetti li allegatament qatt ma ġew ritornati, u li l-valur tagħhom huwa kważi identiku għall-valur tal-pretensjoni tal-konvenut odjern bħala attur fil-kawża l-oħra. Jidher li fiċ-ċirkostanzi l-attur ipprova jieħu vantaġġ mill-fatt li kellu d-dokumenti MP10 u MP11 bil-firma tal-konvenut fuqhom u għalhekk ibbaža din il-kawża fuqhom; b'hekk ittanta jieħu čans biex f'każ li jispiċċa jkun sokkombenti fil-kawża 1602/93, l-effetti ta' dan possibilment jiġu newtralizzati b'sentenza favorevoli f'din il-kawża odjerna.

34. Il-ġurisprudenza ta' din il-Qorti f'materja ta' apprezzament ta' provi hi ormai ben stabilita u hi fis-sens li bħala qorti ta' revizjoni ma tiddisturbax bla raġuni gravi u impellenti l-apprezzament tal-provi magħmula mill-ewwel Qorti u għalhekk hija tal-fehma li in vista ta' dak

kollu premess m'għandhiex tiddisturba l-konklużjonijiet tal-perit legali u s-sentenza tal-ewwel Qorti.

Decide

Għal dawn il-motivi, din il-qorti tiċħad l-appell tal-attur u tikkonferma s-sentenza appellata.

L-ispejjeż taż-żewġ istanzi għandhom jitħallsu mill-istess attur appellant.

Silvio Camilleri
Prim Imħallef

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Noel Cuschieri
Imħallef

Deputat Registratur
mb